

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hišnici št. 14 194.

Kako je z danimi talenti

Ali poznate svetopisemsko zgodbo o talentih? Nemarni je zakopal, kar je dobil, ker se je bal, da ne bi tega zapravil, pridni in podjetni pa je s svojim delom prejeto premoženje pomnožil.

Na to prispodobno moramo nehoti misliti, ko se bliža letošnje leto svojemu zatonu. Ali smo vsi vedno izpolnili svoje dolžnost? Ali smo bili podobni njemu, ki je svoje talente strahopetno zakopal — ali tistemu, ki si je znal z delom in vztrajnostjo pomnožiti svojo lastnino?

Ne sodniki, ampak glasniki

Ko se za trenutek ustavimo, da pregledamo svoje delo in položaj, ne storimo tega zato, da bi koga sodili, ampak le zavoljo tega, da se spoznamo. Če namreč hočemo kmeti ljudje kaj doseči, če se hočemo res priboriti do svojih idealov, moramo biti med seboj povezani kakor vzgledna družina. Nihče ne sme v tej skupnosti odreči, nihče se ne sme odtegniti delu, ki mu je namenjeno. Hkratu pa se mora vsakdo izmed nas zavedati, da z delom zase opravlja tudi veliko delo za skupnost. Tako bomo ustvarili temelj, ki ga ne bo porušil noben vihar. Napake, ki smo jih spoznali, odstraniti, vrline, ki smo jih zaslužili, gojiti in pospeševati, to bodi naša sveta naloga! Postati moramo vsi zavedni in borbeni glasniki kmetijske narodne, gospodarske, kulturne in socialne miselnosti, potem je zmaga neizbežno na naši strani.

Zlato se čisti v ognju

Leto, ki odhaja, je v nekem pogledu črno zapisano v zgodovini kmetijske borbe. Ako se spomnimo samo najbolj občutljive rane — agrarne reforme — nas spreleti sveta jeza. Upi tisočerih zatiranih sre so se izjalovili. Koliko pridnih rok se je moralo odreči zemlji, ki je že bila namenjena njim! Kljub temu pa moramo vendar naglasiti tole: Vse, kar je bilo na tem polju uspehov, jih je dosegla trdna kmetijska zavest! Da ni bilo te, bi danes niti zaplata veleposestniške zemlje ne bila v kmetijskih rokah!

Kako se je sicer razvijala naša borba? Imeli smo in imamo nasprotnikov brez števila. Kljub temu kmetijska zavest ni klonila. Boj proti premoči tistih, ki sovražijo kmetijsko ime in ga skušajo izigrati v svoje grde namene, ni bil lahak in moramo pričakovati, da bo v bodoče morda še težji in še hujski. Pri tem pa moramo vedeti, da se stoječa voda usmradi in da se zlato čisti samo v ognju. Življenje je večno gibanje. Kar je slabega, trhlega in preperelega, mora v trenju odpasti in se zdrobiti, da dá prostora svežim in neizrabljenim silam. Tak je neizprosni zakon narave, ki ga ne bo mogel nihče spremeniti. Zato nas ne sme nikdar oplašiti, če v borbah odpadejo smeti. To je čisto v redu in prav. Ljudje, ki nihajo kakor utrjana vzmet, ljudje, ki sami s seboj niso na jasnem, ne spadajo v kmetijsko gibanje.

Mi smo sinovi zemlje, ki je bila, preden so bile razne pijavke, ki je in ki bo, ko bo gnulobo zdavnaj odstranil vihar kmetijskega zdravja. Poštenost in jasna zavest v sreč, jeklena moč v zdravih mišicah, to je naša popotnica, s katero pogumno stopamo v bodočnost.

Povej mi, s kom občuješ...

Glejte, ob takih mislih nastane samo po sebi vprašanje: Odkod pa črpamo vedno svežih sil za borbo, ki se ji ne moremo in ne maramo izogniti? Kje je tisti studenec žive vode, ki nas bo sproti pomlajal in krepil, da ne obnemoremo sredi pota?

Tisočletna modrost, ki je na podlagi najboljše in najdragocenejše šole — življenjske skušnjave — zbrana v pregovorih, pravi: »Povej mi, s kom občuješ, pa ti povem, kdo si!«

Kmetije in kmetice, slovenska vas, slovenski delovni človek, roko na srce, pa si pogledimo v oči! Vsi dobro vemo, kako smo natančni in previdni pri izbori svojih prijateljev in svetovalcev za vsakdanje zasebno življenje. Devetkrat premislimo, preden komu kaj zaupamo, devetkrat pretehtamo, preden poslušamo kak nasvet.

Kako pa ravnaš v javnem življenju, v svojem pokretu, v političnem prizadevanju?

Vsi vemo prav dobro, da je tisk tista sila, ki ustvarja javno mnenje. To je sila, ki druži sorodne in premaguje nasprotnike. Tisk, zlasti časopisni tisk je danes sila, ki obvladuje in oblikuje svet. Misel, beseda izrečena v tisku, gre v tisoč in tisoč izvodih po svetu in zajame hkrati na sto tisoče, da, na milijone sreč. Zato se vse bori za premoč v tisku. Kapital vseh barv in smeri ustanavlja mogočne tiskovne družbe, ki imajo nalogo, da s svojim tiskom zrahljajo množice kakor plug ledino.

Kaj pa smo storili mi za svoj tisk? Odkod smo črpali svoje sile? Od koga se učimo? Kdo nas vodi?

V naše hiše prihajajo vsi mogoči klateži in potepuhi, ki so kakor tolovaji v skromni obleki potrpežljivega papirja. Vemo, da nam ne žele dobro, pa jim vendar gostoljubno odpiramo vrata in jih poslušamo. Ali se zavedamo, da je pod njih sladkim jezikom vedno pripravljena kapljica strupa, ki nam lahko zamegli pogled in zatemni misli?

Glejte, kar je izigrana agrarna reforma v gospodarsko socialnem pogledu, to je v idejno borbenih vprašanjih zanemarjanje in omalovaževanje lastnega tiska! Kako hočeš biti, prijatelj na vasi, mož na svojem mestu, če ne veš, kaj počno tvoji tovariši? Kako se hočeš boriti, če te bo o stanju borbe poučeval tvoj — sovražnik?

Javno življenje ni nič drugega kakor v širši krog prenešeno zasebno. Tudi za naše kmetijsko gibanje velja isto. Kakor se družina v ozkem krogu bori za svoj napredek, tako se mi borimo v širokem krogu vsenarodne skupnosti za svoj uspeh. Zato pa tudi vsi zakoni in pravila, ki ve-

ljajo za ozek domači krog, veljajo v polnem obsegu za nas.

Zato pa moramo napako, ki smo jo v svoji dobrodušni zaupljivosti ponavljali v preteklosti, takoj odpraviti in prav temeljito popraviti.

Ne odlašaj na jutri

Saj poznate pregovor: »Kar danes lahko storiš...« Spoznali smo, da je vir naše moči v tisku; spoznali smo, da imajo naši nasprotniki najmočnejšega zaveznika v svojem, nam sovražnem tisku.

Zdaj ne smemo biti kakor tisti svetopisemski človek, ki je svoje talente zakopal, ampak moramo nujno in takoj iz tega spoznanja izvajati tudi posledice. Vrata zaklenimo sovražnemu tisku, široko pa jih odprimo svojemu. Nihče ne sme reči, češ: »Brez mene bodo že opravili!« Ne, prav ti si potreben, da v vrsti borec ne bo zavežaje vrzeli. Prav ti si potreben, ker se nate ozira tvoj сосед, sorodnik ali prijatelj, ki se bo ravnal po tebi. Če boš mlačen ti, jih ostane mlačnih pet, deset, morda celo — sto! Ali čutiš, da v takih okoliščinah proti kmetijski stvari zagrešiš zločin? In veš, da je zločin proti kmetijski stvari — zločin proti tebi samemu. Saj se kmetijski tisk ne bori za sanje, za meglo, ampak — zate! In če mu ti, za katerega se bije ta boj, ne boš stal strumno ob strani, kdo naj mu stoji?

Zdaj veš, kaj je tvoja dolžnost, veš, da je tvoj edini zaveznik »Kmetijski list«, ki ne bo nič opravil brez tebe, ampak le s teboj in zate! Hitro mu torej odpi vrata in srce na stečaj in mu pripravi pot v vsako hišo, kjer utriplje kako slovensko kmetijsko srce!

Zdrava pamet

V Splitu prirejajo po enkrat na teden v prostorih Seljačke sluge predavanje. Zadnjič je po predavanju obširno govoril Mačkov poslanec Paško Kaliterna. V svojem govoru je hudo napadel vse nedemokratske pokrete med Hrvati, zlasti frankovskega in klerikalnega. Posebno ostro pa je obsodil razorno in teroristično akcijo frankovskih emigrantov, ki se zbirajo okoli nesrečnega Pavelića. Obtožil jih je, da hočejo umevati nad Hrvati čisto osebno diktaturo in jih pahniti v največjo nesrečo. »Pavelićevi hajduki« terorizirajo v inozemstvu poštene Hrvate, ki so zvesti politiki HSS in zastopajo mišljenje, da je mogoče rešiti hrvaško vprašanje samo z demokratskimi metodami.

Govor poslanca Kaliterna je toliko pomembnejši, ker velja imenovani za osebnega prijatelja dr. Mačka. Zato je seveda vzbudil veliko senzacijo med splitskimi političnimi krogi. Značilno je, da so mu vsi poslušalci izredno burno prifrjevali. Tudi mi moremo njegova izvajanja samo pozdraviti, ker dokazujejo, da bo pamet hrvaškega kmeta končno le našla pravi izhod iz naše današnje notranjepolitične krize.

Učimo se iz življenja

Ali poznate tiste Kristusove besede, ki jih je rekel svetopisemskemu dekletu: »Marta, Marta, skrbna si in veliko si prizadevaš, toda le eno je potrebno!«

Teh besedi se nehoti spomnimo, ko morimo kmetijske razmere v Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji. Ne rečemo, da bi ne bilo povsod po nekaj ljudi, ki jim je vseč kmetijski program, toda mnogim izmed njih manjka nekaj, kar je za dosego zmage v javnem življenju neobhodno potrebno. Manjka jim namreč

uztrajnosti in doslednosti

ter iz tega izvirajoče vere v lastno moč. Tako opazamo, da se ljudje zaletajo, obletavajo program kmetijskega gibanja kakor večje luč, zraven pa venomer trepetajo, ali bo ali ne bo, in iščejo, kam bi naslonili glavo. Spričo takih razmer ni nič čudnega, če domala vsak dan nastajajo »pokreti«, o katerih pa nihče nič ne ve, razen ozkega omizja, ki se zbere za gostilniško mizo okrog take trepetajoče večje. Podoželje, vas, kmet in delovni človek sploh sliši o takih »pokretnih« samo tu in tam iz kakega lista, ki se z velikim hrupom porodi in kaj kmalu z mirom jetičnega, bolnika ugasne. Za njim ostane navadno nekaj slabe volje, malo olajšanih žepov in kopica medsebojnih očitaj; ob katerih se javnost včasih zgraža, včasih pa tudi samo škodoželjno smeje.

Taki pojavi so vsekakor kužna gniloba na drevesu javnega življenja in prav nikomur ne koristijo, pač pa mnogo, le premnogo škodujejo, ker jemljejo ljudem vero v resnost in sposobnost javnih delavcev. Zato bi moral pač vsakdo, ki ga mičejo slično skomine, devetkrat prej premisliti, preden se spusti v tako pustolovščino. Gibanje ni mogoče ustvarjati z oklicem in razglasitvami ter s pozivi »mitemu narodu«. Narod je danes gospodarsko na psu, politično nešteto krat goljufan in zato čisto umljivo tako nezaupljiv, da ne verjame geslom, če ni prej videl dejanj!

Nas kmetov se prav za prav taki pojavi neposredno ne tičejo. Omenili in pokazali smo nanje samo zato, da svojim somišljenikom prihranimo šolo, po kateri vse učence z učitelji vred glava boji. Hkratu pa naj pri tej priliki naglasimo, da ni zmage brez boja in da je slab vojak tisti, ki sredi borbe vrže puško v koruzo. Ako ga ne zmane sovražnik, ga pomandrajajo lastne čete, ki v ognju navdušenja ne morejo imeti obzira do figarskih slabičev.

Nočemo nič učiti. V javnem delovanju je namreč tako, da si vsakdo s svojim delom piše izpričevalo, življenje pa ga mu potem potrdi ali pa zavrže, kakršno je pač njegovo delo. Nekaj moramo pa vendar povedati: Vsi tisti, ki mislijo, da je kmetstvo Jakobova lestva za

pot v nebesa

oziroma na visoke stole in stolce, se v dno duše motijo. Kdor to misli, ne spada v kmetijski krog! Ne, dvajset let naše žilave borbe, naših zmag in porazov, uspehov in neuspehov je samo dokaz, da je javno delo naloga, ki zahteva celih mož in kremenitih značajev. Ciljev, ki smo si jih postavili, nismo nikoli zatajili in jih tudi zatajili ne bomo, ker jih ne moremo. Načela, ki so nam bila sveta ob nastopu, so nam sveta še danes. Zato nam tudi ni treba čisto nič kolebati, pa naj pihajo prijazne sape ali divjajo najbolj sovražni viharji.

V čem je doslednost?

Nekateri mislijo, da se doslednost v javnem življenju da enačiti s trmo. To je seveda zmotna, ki ni nič manjša od prve.

Pokojni St. Radić je rad naglašal, da spada med največje življenjske umetnosti kompromis ali sporazum. Dosledno s tem se je tudi sam v potrebi sporazumeval povsod, kjer je le upal, da bo njegova kmetško-človečanska ideja s tem kaj pridobila. Sporazumel se je celo s takimi skupinami, o katerih bi površen opazovalec nikdar ne mogel soditi, da imajo z Radićevim kmetijskim programom kaj skupnega. Sađovi takega sporazumevanja so bili vidni že za časa pokojnikovega življenja in bi bili še bolj vidni, da ni zločinska roka kmetijskega voditelja pahnila v prezgodnji grob.

Ali pa more kdo zaradi teh taktičnih potez očitati Radiću nedoslednost ali celo izdajstvo nad lastnim programom? Mislimo, da tega ne bi bil zmožen niti političen otrok, komaj še morda političen vetrnjak in špekulant, ki z blatenjem drugih hoče zakriti le smrad lastnega gnoja. Vsakdo pa, komur je javno delo sveto in morala enako visok zakon in še celo višji kakor v zasebnem življenju, bo priznal, da je Radićev genij vprav s tem razoroževal nasprotnike in si ustvarjal zaveznike. Samo na ta način je Radić lahko umiral in umrl v zarji zmage ter postal duhovno nesmrten, idejno večni med Hrvati, pa tudi med kmetijskimi Slovenci in Srbi, ter bo postal prej ali slej duševna lastnina in idejni studeneč kmetstva širom vse zemeljske oble.

Nova glavna Zadruga zveza

Novi zadrugaški zakon predvideva ustanovitev Glavne zadrugaške zveze kot obvezne organizacije vseh revizijskih zadrugaških zvez v naši državi.

Obstoječe društvo Glavna zadrugaška zveza je pripravljala spremembo svojih pravil in pretvoritev v obvezno zadrugaško Glavno zadrugaško zvezo v smislu zadrugaškega zakona. Banovinske zveze za kmetijski kredit pa so sklicale za 3. decembra v Beogradu ustanovni občni zbor nove Glavne zadrugaške zveze.

Ta ustanovni občni zbor se je vršil v prostorih zveze za kmetijski kredit. Udeležilo se ga je 15 zvez in 5 banovinskih zvez za kmetijski kredit, ki niso včlanjene v starem društvu Glavni zadrugaški zvezi, dalje zveza nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev, zveza agrarnih zajednic iz Skoplja in Novega Sada, Osrednja zveza za zavarovanje živine v Zagrebu, Zveza kmetijskih zadrug v Novem Sadu, Oblastna zveza kmet. nabavljalnih zadrug v Smederevu, Zemaljska zveza sadjarskih, povrtninarskih in vinogradniških zadrug, Zveza čebelarških zadrug v Zemu in Zveza gospodarskih zadrug v Ljubljani.

Občni zbor je sprejel pravila nove Glavne zadrugaške zveze in izvolil prvo upravo, v kateri so zastopane vse zveze, ki so se udeležile ustanovnega občnega zbora.

Za predsednika je bil izvoljen dr. Anton Korošec, notranji minister in preds. Zadrugaške zveze v Ljubljani, za podpredsednike: Dordje Drenovac, sodnik in član uprave nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev, Miroslav Kulmer, predsednik Zveze zadrug za zavarovanje živine v Zagrebu in Dragiša Cvetković, min. za socialno politiko ter član uprave Glavne zveze srbskih zemljoradniških zadrug.

Okrog vprašanja nove Glavne zadrugaške zveze se je torej razvila huda borba med staro Glavno zadrugaško zvezo, ki hoče svoja pravila prilagoditi novemu zadrugaškemu zakonu, in onimi zadrugaškimi zvezami, ki so dejansko že ustanovile novo Glavno zadrugaško zvezo.

Stara Glavna zadrugaška zveza je sklicala svoj redni letni občni zbor za 3. januarja 1938. leta.

Ta svetli vzgled nam mora biti vodilo pri našem lastnem delu. Idejno, z delom in srcem zvesti svojemu kmetijskemu in narodnemu programu moramo iskati povsod tam zaveznikov, kjer to kmetijski misli in miselnosti koristi. Nobenega pametnega in poštenega sporazuma nas ni in ne sme biti strah! Saj kmetstvo ni samolastna tvorba, ki bi se morala obdati s kitajskim zidom nedostopnosti, ampak je plod življenjske nujnosti, ki hoče v objemu kmetijskega jedra povezati ves narod v tvorno enoto. Pri tem nas prav nič ne motijo morebitne razlike v gledanju na nebitvena vprašanja. Ne moti nas uradno ime in ne naslov; kajti nam ni za firmo, ampak za idejo.

To pa je velika razlika med v začetku omenjenim načinom političnih vešč in med nami. Mi se nikomur ne vdamo, na nikogar se ne naslanjamo kot politični berači in hromci, nikomur nočemo biti za privesek. Nam ni treba zlepljenih front in papirnatih pokretov, ker iz življenja delamo za življenje. Kdor pa naše delo spozna in naše ideje ceni in priznava, kdor hoče z nami kot z enakovrednimi v skupno borbo, temu kot možu lahko krepko in javno sežemo v roke: Bodi nam pobratim!

Znano nam je sicer, da je padala Izraelcem mana v puščavi, vemo pa tudi, da v politiki ni mane. Ta in oni sicer lahko dobi vlačugarsko kupnino, toda to je dar krvave sramote, ki jo poštenjak odklanja. Stokrat rajši bo v zvestobi do ideje šel po stopinjah nesmrtnega Radića in sklepal častne sporazume, s katerimi ne bo omadeževal programa, kmetijski ideji pa brezmejno koristil.

Na tem občnem zboru bo spremenila dosedanja pravila in se pretvorila v obvezno Glavno zadrugaško zvezo v smislu novega zadrugaškega zakona.

Katera od obeh zvez bo končno ostala, bo odločala vlada, oziroma štirje ministri, ki morajo po zadrugaškem zakonu pravila in ustanovitev Glavne zadrugaške zveze odobriti in potrditi.

Predsednik nove in stare Glavne zadrugaške zveze

Notranji minister dr. Anton Korošec je že ves čas predsednik stare Glavne zadrugaške zveze. V petek pa je bil izvoljen tudi za predsednika nove Glavne zadrugaške zveze. Upravni odbor Glavne zadrugaške zveze, ustanovljene 3. decembra 1937 je prejel v ponedeljek od ministra g. dr. Antona Korošca in ministra g. Dragiša Cvetkovića sledeče pismo: Čast nama je sporočiti vam, da ne moreva sprejeti članstva v upravnem odboru in predsedništvu nove Glavne zadrugaške zveze. Prošiva vas, da sprejmete to na znanje in ravnate nadalje v smislu zakona. Beograd, 6. decembra 1937.

Kako se bo razvijal spor okrog nove Glavne zadrugaške zveze, bomo poročali, ko bodo spremenjena pravila stare Glavne zadrugaške zveze in bo vprašanje pretresano v vladi.

Treznost v Rusiji

Kakor svet Rusiji sicer rad očita propadanje in razkroj, tako so vendar poročila o mnogih pojavih v Rusiji precej drugačna kakor ti temni glasovi.

V Moskvi so prodajo alkoholnih pijač strogo prepovedali. Nova odredba prepoveduje prodajo vodke in vseh drugih alkoholnih pijač v vseh restoranih v bližini tovarn in šol ter v večini živilskih trgovin. Neka druga podjetja smejo prodajati alkohol le v steklenicah, 52 točilnic piva so zaprli. Pred dnevi so prepovedali tudi prodajo cigaret mladoletnikom pod 16 leti.

Treznen narod pa je zdrav, a zdravje je poročljivo bodočnosti.

Doma in drugod

Predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović

je odpotoval na obisk v Rim. Že v Postojni in Trstu, zlasti pa v Rimu je bil našemu ministrskemu predsedniku in njegovemu spremstvu prirejen svečan sprejem.

Dne 6. decembra se je ministrski predsednik dr. M. Stojadinović sestel s šefom italijanske vlade g. Mussolinijem. Razgovori so trajali skoraj celo uro.

Zvečer istega dne sta bili na banketu, ki ga je gostom v čast priredil v Beneški palači gospod Mussolini, izrečeni dve pomembni zdravici.

Šef italijanske vlade g. Mussolini je v pozdravu dejal, da se mora v okviru prijateljstva vsak splošni in posebni problem proučiti v duhu kar najprisrčnejšega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Potem je izvajal:

»Krepko moram naglasiti, da pomeni italijansko-jugoslovanski pakt enega izmed najtrdnjših neposrednih prispevkov za uspešno konsolidacijo miru v današnji Evropi.«

Predsednik naše vlade dr. M. Stojadinović je v svojem nagovoru dejal, da »dobra volja naših narodov in pravilno pojmovanje obojih interesov se je ustvarilo samo v korist obeh naših držav in v veselje vseh iskrenih prijateljev miru na zemlji.«

Dr. M. Stojadinović se še ta teden vrne v Beograd.

Izgnan dopisnik

Beograjski poročevalec angleškega dopisnega urada »Reuter« g. Hubert Harison je moral zapustiti našo državo zaradi netočnega obveščanja angleške javnosti o naših notranjepolitičnih razmerah.

Poplave

Neprestano deževno vreme je povzročilo po nekaterih krajih naše države silne poplave. Močno je prizadeta okolica Kosovske Mitrovice, nekatere doline v Južni Srbiji in Bosni. V Skoplju se nahaja 150 hiš pod vodo.

Čiščenje v hrvaški fronti

Čimdalje bolj se opažajo razveseljivi pojavi v vrstah bivše HSS proti ekstremističnim klerikalnim in frankovskim grupam, ki so se vsilile v prve vrste hrvaške fronte in okolico dr. Mačka in ki s svojim nepomirljivim stališčem otežkočajo delo pravih pristašev bivše HSS.

Narodna skupščina

Finančni odbor narodne skupščine je pretekli teden nadaljeval načelno razpravo o proračunu za prihodnje leto. Med drugimi sta govorila tudi narodna poslanca gg. Voja Lazić in Milivoje Perić. Lazić je predlagal znižanje posrednih davkov na vse one predmete, ki jih trošijo široki in siromašni sloji kmetijskega naroda. Zahteva znižanje carine na pluge, na petrolej, na sol in tobak. Prav tako zahteva znižanje raznih taks in splošno davčno oprostitev vseh onih, ki nimajo najnujnejših sredstev za življenjski obstoj. Na koncu svojega govora je izjavil, da bo glasoval proti predloženemu proračunskemu načrtu.

Milivoje Perić je v obširnem govoru kritiziral zlasti povišanje novega proračuna in izjavil, da bo zaradi splošne politike glasoval proti proračunu.

Predsednik finančnega odbora je izjavil, da bo skušal predložiti proračun začetkom februarja plenumu narodne skupščine.

Zborovanje dolžnikov

V nedeljo se je vršilo v Šabcu zborovanje kmetijskih dolžnikov. Govorniki so poudarjali težko gospodarsko stanje na kmetih in razpravljali o vprašanju likvidacije kmetijskih dolgov.

Minister dr. Miletić v Sloveniji

V soboto je prispel v Ljubljano minister za telesno vzgojo g. dr. Miletić. Ogledal si je sokolske domove in konferiral nato s predstavniki sportnih društev. V nedeljo se je udeležil otvoritve zdravstvenega doma Sokola Matice na Gorenjskem. Minister je obiskal tudi Celje in Maribor.

Naprednjaki v Sloveniji

Jug. nac. stranka je priredila v soboto sestanek svojih pristašev v Hitinji vasi, v nedeljo pa v Hočah pri Mariboru. Na obeh zborovanjih je govoril poslanec Milan Mravlje.

V nedeljo se je vršilo zborovanje občinske organizacije iste stranke na Laverci pri Ljubljani. Na zborovanju je poročal posl. A. Koman.

Atentat na maršala Blücherja

Iz poljskih poročil posnemamo, da so na poveljnika ruske vojske maršala Blücherja nameravali izvršiti prav svojevrsten atentat. Hoteli so ga namreč v ekspresnem vlaku prekosišbirske železnice zastrupiti.

Maršal sam se je rešil, ker je v zadnjem trenutku odpovedal svojo udeležbo pri kosilu. 20 oficirjev, ki so se udeležili v jedilnem vozu kosila, se je zastrupilo. Od teh so štirje v velikih mukah umrli v bolnici nekega mesteca ob progi, med njimi polkovnik Potemkin in letalski oficir Špuhov. Takoj so izvršili obširno preiskavo proti celokupnemu osebju prekosišbirskega ekspresa. Kljub intenzivnim poizvedbam niso mogli najti strupa, vendar pa so napravili kratek proces in ustrelili osebo jedilnega voza, kuharja in njegovega pomočnika, tri natakarje in oba vlakovodji.

Občinske volitve

se bodo vršile prihodnje nedeljo med drugim tudi na Igu in v Kamniku zaradi prekomasacije, s katero pa ljudje niso zadovoljni. To razpoloženje se bo tudi pri nedeljskih volitvah pokazalo. Povsod se naši možje vneta pripravljajo na volilno borbo, čeprav dobro vedo, da bo težka.

Smrt narodnega poslanca

V Beogradu je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, narodni poslanec Anton Videc, ki je pripadal klubu JRZ. Anton Videc je zastopal čakovački srez. Po poklicu je bil živinozdravnik.

Čdlikovanje ?

Ob imenovanju beograjskega papeškega nuncija Pellegrinettija za kardinala piše zagrebški »Katoliški list« med drugim:

»Ta vest je razveselila vse hrvatske katolike, posebej pa še našo duhovščino. Imenovanje msgr. Pellegrinettija za kardinala znači odlikovanje katolicizma v naših krajih, ki je imel v apostolskem nunciju dovršenega poznavalca in iskrenega prijatelja.«

Če že kdo vidi v takem imenovanju odliko, potem bi ta po našem mnenju veljala le v primeru, da bi bil kardinalske časti deležen kak Jugoslovčan.

Dva nova bana

Za bana moravske banovine je bil imenovan Predrag Lukić, dosedanji ban drinske banovine, za bana drinske pa dr. Dušan Davidović, direktor mestne hranilnice v Sarajevu.

Dr. D. Davidović se je takoj ob ustanovitvi JRZ pridružil novi stranki in je bil izvoljen za podpredsednika strankinega banovinskega odbora in za člana ožjega glavnega odbora JRZ.

Združena opozicija

Šefi združene opozicije so se te dni ponovno razgovarjali s predstavniki zagrebške opozicije. V Beograd sta prispela dr. Juraj Šutej za bivšo HSS in Večeslav Vilder za bivšo SDS. Obiskala sta g. Davidovića in g. Joco Jovanovića. Miša Trifunović je obiskal starega Aco Stanojevića v Knjaževcu.

Kako nas izmozgavajo tujci

Ze večkrat smo naglasili, kako brezobzirno izkorišča tuji kapital naše rudno bogastvo, ne da bi imela pri tem naša država primerne koristi. Inozemske rudarske družbe, (zlasti družba Trepča Mines), so celo v dobi najhujše gospodarske krize, ko so cene kovinam padle na izredno nizko stopnjo, beležile lepe dobičke, v nasprotju z rudarskimi družbami v drugih državah, ki so po večini ustavile izplačevanje dividend in so mnoge tudi izkazale občutno izgubo. V zadnjih dveh letih naraščanja kovinskih cen pa so dobički inozemskih rudarskih družb v naši državi dosegli bajne vsote. Kako se je v zadnjih letih gibal izkazani čisti dobiček družbe Trepče Mines nam kaže naslednja zanimiva primerjava (v angleških funtih):

	čisti dobiček	v odstotkih delniške glav.
1930/31	110.000	9,8%
1931/32	114.000	10,1%
1932/33	221.000	19,6%
1933/34	161.000	14,3%
1934/35	307.500	27,3%
1935/36	402.200	35,7%
1936/37	632.500	56,2%

Družba je šamo v lanskem letu zaslužila več nego polovico delniške glavnice, v zadnjih treh letih pa je znašal čisti dobiček 1.242.000 funtov (320 milijonov din) to je 120% delniške glavnice. Pri tem je treba še upoštevati, da gre za podjetje, ki je v obratu šele od leta 1930. in ki je takoj prvo leto donášalo lep dobiček.

Kosmatí dobiček družbe je lani znašal 943 tisoč 944 funtov in odpade razlika nasproti čistemu dobičku v višini preko 300.000 funtov na razne datjave in amortizacijo rudarskih naprav. Koliko je pri tem družba plačala davkov v Jugoslaviji, nam žal ni znano. Družbi pa se tudi v bodoče obetajo lepi dobički. Lani so v napravah pri rudniku v Trepči predelali 639.000 ton surove runde v svinčen in cinkov koncentrat. Rezerve rudnikov po so še ogromne in lahko podjetje še znatno poveča svojo produkcijo.

Tako torej vidimo, da za tuji kapital na naših tleh ni bilo nikdar nobene stiske. Vprašanje pa je, kdaj bo naš človek, ki temu robota in gara kakor črna živina, jel dobivati za svoje težko delo in za svoje krvave žulje vsaj toliko odškodnine, da bo mogel pošteno živeti?!

Kaj se godi po svetu

Čeprav so razmere na evropskem političnem nebu vse prej kakor rožnate, je vendar težišče vsega svetovnega dogajanja prenešeno na Daljni vzhod, kjer skuša

Japonski imperializem

doseči na en mah več ciljev. Japonci namreč hočejo z ukročitvijo Kitajske pridobiti sebi zemlje, trg in zadostno količino surovin za svojo industrijo. Hkrati hočejo Rusijo izriniti od Tihoga morja. Ta namen je imela že svoječasn

Predsednik prve ruske revolucijske vlade Kerevski se je umaknil sedaj v zatišje pred agenti zloglasne G. P. U. v London, kjer upa, da bo imel mir pred njimi.

ustanovitev samostojne mandžurske (Mandžukuo) in sedaj ustanovitev samostojne mongolske države (Mongolikuo).

Pokrajine, za katere se bje boj, so redko naseljene, vendar pa polne prirodnega bogastva in torej kakor nalašč primerne za japonsko kolonizacijo. Hkrati hoče Japonska na ta način udariti Anglijo in Ameriko. Čas za to je izredno ugoden, kajti

Rusija

je trenutno menda nesposobna za vsako večjo, zlasti pa za vsako oboroženo zunanjepolitično akcijo.

Po vseh znakih, kolikor jih je mogoče presoditi po skopih in nasprotnojučih si vesteh, se zdi, da se ponavlja tragedija iz leta 1914. Takrat je namreč Rusijo zajela svetovna vojna sredi važnih reorganizacijskih del v armadi in vsem, kar je s tem v zvezi. Da bi se bila na dogodke notranje zadostno pripravila, bi bila tedanja Rusija potrebovala še nekaj let, morda celo nekaj desetletij. Vojna pa je izbruhnila in Rusija ni mogla čakati. To je dovedlo do tragedije, ki jo vsi poznamo pod imenom — ruske revolucije.

Podobno se dogaja sedaj. Iz vretja in trenja vstaja nova Rusija, ki pa še ni niti dovolj močna niti dovolj trdna, da bi z odločno roko posegla tja, kjer je najbolj občutljiva, namreč na Daljni vzhod. Zato pa Japonci tako hite in zato si toliko dovolijo.

Anglija

je v podobnem položaju. Tako zvana os Rim-Berlin, torej italijansko-nemška zveza, gre angleški diplomaciji na živce, italijanska kolonialna in imperialna ekspanzivnost naravnost ogroža trdnost velikobritanskega imperija, nemške zahteve pa smelo rušijo »ravnotežje«, ki ga je ustvaril versajski mir. Na vseh koncih in krajih angleškega svetovnega imperija se pojavljajo tresljaji, ki jih umetno vzdržujejo razni prijatelji. Upori Arabcev v Palestini so samo mala stran iz te velike in zanimive knjige.

Nemčija in kolonije

Nemške zahteve po vrnitvi kolonij postajajo vedno bolj določne. Bajje zahteva Nemčija, da se ji mora vrniti nekdanja kolonija Togo in da se mora ustanoviti novo kolonialno ozemlje, in sicer iz kosov belgijskega Konga in portugalske Angole, ter izročiti v gospodarsko izkoriščanje posebni kolonialni družbi, v kateri bi Nemčija imela večino, poleg Belgijcev in Nemcev.

Belgijski zunanji minister Spaak je že ostro nastopil proti tem trditvam in zahtevam. Izjavil je, da Belgija ne bo nikdar dopustila, da bi ji kdo kar koli jemal.

Nemške želje in belgijski odločni odpor, oboje je razumljivo, če pomislimo, da je Belgijski Kongo približno desetkrat tako velik kakor Jugoslavija in poln rudnega in kovinskega bogastva, ki ga Nemčija seveda potrebuje. Glede kakava in kavčuka pa je to sploh najbogatejša pokrajina na svetu.

Verjetno je po vsem tem, da Nemčija ne bo odnehala, dokler v tej ali oni obliki ne bo ustrezno njenim zahtevam.

Dne 1. decembra, na naš narodni praznik, je obhajal 70letnico svojega rojstva Ignacy Mościcki, predsednik republike Poljske, ki je hkrati odličen znanstvenik in mednarodno znan izumitelj. Šefu bratske slovanske države želimo še mnogo zdravih let v čast in blagor Poljske in njenega naroda.

Pospeševanje porok v Italiji

Sedanji režim v Italiji na vso moč pospešuje sklepanje zakonskih zvez. Poleg dosedanjih ukrepov se je vlada odločila sedaj še za vrsto novih ugodnosti v korist novoporočencem.

Zasebnim in državnim nameščencem je priznana pravica do poročnega dopusta. Uradnice, ki bodo zaradi poroke zapustile službo, bodo prejele posebne odpravnine. Predvsem pa se bodo novoporočencem dajala brezobrestna posojila po 1000 do 3000 lir. Novi zakonec pa še ne sme biti star 26 let in skupni dohodek obeh zakoncev ne sme presežati 1000 lir na mesec. Zakonca se ne bosta smela izseliti v tujino, dokler posojilo ne bo amortizirano. Prošnje za taka posojila, do katerih imajo pravico izključno italijanski državljani, se morajo naslavljeti na pristojne pokrajinske upravne svete in vlagati pri pristojnih občinskih oblasteh ali kmetijskih sindikatih. Posojilo se mora pričeti odplačevati s 6. mesecem po poroki. Odplačevati bo treba po 1% najetega posojila na mesec. Z vsakim otrokom pa se preostanek zmanjša po določeni postopici za znaten del.

Glede uspešnosti in zlasti pravilnosti takih ukrepov je težko reči končno sodbo, ker manjka

potrebnih izkušenj. Vsekakor pa se človeku vsiljuje misel, da pomenijo življenjsko utrujenost v narodu, čeprav nočemo zanikati njih močnega socialnega poudarka.

Ameriška petletka

Predsednik Roosevelt, ki je že s svojimi dosedanjimi ukrepi vprav revolucionarno večkrat posegel v ameriško gospodarsko politično borbo, je sedaj v posebni poslanici zahteval od kongresa (parlamenta) sprejem zakonov, ki dajejo vladi pooblastilo, da v bližnjih petih letih izvede obsežen program zidanja stanovanjskih hiš, za katerega je določen znesek 16 milijard dolarjev. Po Rooseveltovi zamisli naj bi bilo v tem razdobju postavljenih tri do štiri milijone stanovanj po 4000 dolarjev. Svoj predlog utemeljuje prezident med drugim s tem, da je poje-manje gospodarske konjunktore v poslednjih letih treba v veliki meri pripisati zmanjšani graditeljski podjetnosti. Glavno breme novega programa morajo prevzeti nase zasebniki, ki bodo morali v ta namen investirati svoj kapital. Toda tudi zvezna vlada bo prispevala svoje, in sicer na tri načine: z zmanjšanjem stroškov gradenj, z zvišanjem števila stanovanjskih kategorij ter z mnogimi olajšavami pri investiciji kapitala.

Kdor pri nas čita o tem mogočem gospodarskem programu, si ne more želeli drugega, kakor da bi tudi Jugoslaviji usoda naklonila kakega Roosevelta. Ljudje čisto molijo za čisto nepotrebne reči, pa bi bilo bolj prav, ko bi molili za izpolnitev te plodnosne želje, ali ne?

Slovenski list v Gorici

Pod naslovom »Sveta gora« bo začel z novim letom izhajati v Gorici nov slovenski list, ki bo strogo verske vsebine.

Novi list bosta urejevala kanalski dekan msgr. Venčeslav Bele in podgorski župnik Stan-ko Stanič.

Med zarotniki v vrstah francoskih »kutarjev« je bil tudi general Duseigneur, ki ga vidimo na sliki. Mož sedaj v zaporu razmišlja o ponesrečenem podvigu.

Uradne ugotovitve

Nemški cerkveni minister Kerri je imel v Hagenu govor o »svetovnem nazoru in religiji«. Zanimivi in prav poučni so nekateri številni podatki iz tega govora. Minister Kerri je med drugim dejal, da v nobenem drugem poklicu ni tako visokega števila kazenskih postopanj kakor v duhovniškem poklicu. Po podatkih pravnega ministra so znane naslednje številke: obsojenih je bilo 45 duhovnikov, 176 redovnikov in redovnic in 21 nastavljenec. Visečih procesov je še: proti 93 duhovnikom, 744 redovnikom in redovnicam in 18 nastavljenecem Lansko leto je na skupno število 16.000 moških pripadnikov redov odpadlo nič manj kakor 8000 procesov. To so uradne številke, ki povedo marsikaj...

Kmetska mladina

Mali močeradek v „Slov. vasi“

Neki znani gospod M., ki bi rad postal slaven mož, se je v svoji dalekovidni iznajdljivosti in bistrovidnosti lotil takega kulturnega posla, da je pričel blatiti poedine člane Zveze kmetjskih fantov in deklet. Prostor za tako delo mu je stavila na razpolago s 112 vrsticami »Slovenska vas«. In če je mož dobil od vsake vrstice vsaj 25 par, si je prislužil denarce za večerjo in tako je lahko srečen in zadovoljen. Če se bo še dalje trudil, bo gotovo dobil še kako obleke za božič in veselje bo v hiši.

Mali močeradek, ki pravi, da je bil na občnem zboru Zveze kmetjskih fantov in deklet v Ljubljani ter tam ni mogel do besede, se zelo, zelo moti. Če ni nič govoril, mu je tako možnost odvezla najbrže kaka žuljava roka ter tudi že na predvečer občnega zbora posvetila tako, da je po vsej Ljubljani videl samo gospodo, katero je najbrže tudi iskal. Drugače po mojem mnenju tudi ni bilo mogoče!

Gospod M. pravi, da mene ni mogoče šteti k takim, kot je on, to se pravi k tistim, ki se pojavijo samo ob občnih zbora. Za tako priznanje sem mu hvaležen. To je eno. Drugo, kar se mi zdi nesmiselno od gospoda M., je njegova trditev o poteku občnega zbora, poročilih in sestavi kandidatne liste. Vsak objektivni delegat je lahko spoznal, da je zaupanje članstva v vodstvo Zveze iz leta v leto večje. To zaupanje pa more temeljiti samo na pozitivnem in nesebičnem delu, ki ga vodstvo Zveze in vsi njeni funkcionarji vrše. Gospod M. je gotovo močno užaljen, ko pri vseh svojih prizadevanjih, ki so pa skozi in skozi napačna, nikamor ne pride. Mali mož, podrediti se vendar moraš večini in tako priznati, da je moj predlog o znani resoluciji bil sprejet z veliko večino, dočim so proti glasovali le štiri delegati. Tudi slednji so končno uvideli, da je bila sprejeta resolucija dobra in pravilna.

Gospod M. je še vedno onih zastarelih nazorov, da bi skoro trdil, da je pravi kmetjski fant samo tisti, ki pride v mesto opacan do kolen z njivskim in hlevskim blatom, zato mu ne gre v glavo, če je kak fant tudi v vlaku toliko vpluden, da odstopi kakemu sopotniku svoj prostor. Sicer sem pa prav hvaležen tistemu delegatu, ki bi mi lahko povedal, da zaradi njegovih žuljavih rok nisem hotel poleg njega sedeti. Tako bi se morda tudi javil oni mali močeradek, ki je dobil gotovo hudo močne žulje, ko se je spravil nad mene.

Aleks. Turnšek, št. Pavel pri Preboldu.

★

Naše vrste rastejo — nova društva vstajajo

Kljub težkim razmeram, v katerih živi naše kmetjsko ljudstvo, se prebujena mladina ne straši žrtev in dela za svojo neodvisno organizacijo. Mladina, ki se hoče izobraževati v kmetjskem in narodnem duhu, hoče postati samostojna voditeljica vsega prosvetnega dela in življenja naših vasi. Po zgledu ostalih kmetjsko-mladinskih organizacij se je osnoval tudi na

Bizeljskem

pripravljalni odbor Društva kmetjskih fantov in deklet. Na ustanovnem sestanku, ki se je vršil 29. novembra, je bil izvoljen za predsednika tovariš Stanko Iljaž, za podpredsednika tovariš Anton Škof, za tajnika tovariš Viktor Štrmecki, za blagajnika tovariš Bojko Blažičič, odborniki: Ježe Maluv, Franc Balon, Putrih in Stanko Kostavc.

Mislila je, da je Bredina obleka bela...

... dokler ni obrisala otrokov obraz pri prijateljici, ki pere z Radionom.

Čeprav imate morda dovolj izkušenj v gospodinjstvu — Vaše perilo bi moglo biti vseeno še lepše: s pomočjo Radiona! V primeri z bleščečo belino z Radionom opranega perila, se zdi vsako drugo perilo sivkasto. In zakaj? Ker navadna mila in pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, Radion pa vsebuje kisik, ki skupaj s peno izbornega Schichtovega mila prodira skozi tkanino in opere vsako perilo temeljito in snežnobelo. Zato je z Radionom oprano perilo bolj belo nego drugo perilo. Pri prihodnjem pranju uporabite Radion, ki Vam bo pomagal, da boste dobili snežnobelo perilo.

Schichtov

RADION
pere sam

Tudi gorenjska kmetjska mladina se čezdalje bolj oklepa svojega kmetjsko-mladinskega gibanja. Pred nedavnim časom je bilo ustanovljeno društvo v Dupljah pri Kranju. V kratkem času je prodrla ideja o kmetjski organizaciji tudi v

Križe pri Trziču

kjer se je prav tako osnoval pripravljalni odbor za ustanovitev Društva kmetjskih fantov in deklet.

Mladina slovenskih vasi se vedno bolj prebujajo in združujejo v svojih organizacijah, ki naj ji dajejo prepotrebno izobrazbo za samostojno delo.

Celje

Redna seja članov izvršilnega odbora Pododbora Zveze kmetjskih fantov in deklet se vrši

v nedeljo 12. decembra takoj po prihodu jutranjih vlakov ob pol 8. uri v običajnem prostoru. Na dnevnem redu je poleg drugega delovni načrt za zimsko dobo ter zlasti razprava o organizaciji prosvetno-organizatoričnih tečajev. Pri seji naj nihče ne manjka! Vsi odborniki prejmejo vabila.

Sv. Bolfenk pri Središču

Dramatski odsek tukajšnjega Društva kmetjskih fantov in deklet uprizaro prihodnjo nedeljo, dne 12. decembra ob pol 3. uri popoldne Petrovičovo vaško šalo v treh dejanjih: »Vozel« ter Vas vpljudno vabi, da si jo ogledate! Pokażite, da znate dejansko ceniti prosvetno delo kmetjske mladine!

Dopisi

Občinske volitve na Igu

V zadnji številki »Domoljuba« piše neki člankar o občinskih volitvah na Igu, ki se bodo vršile v nedeljo 12. decembra. Med drugim pravi, da bodo po dolgih letih to prve prave volitve, brez nasilja, groženj in lažnih obljub.

S člankarjem je pač tako, kakor s tistim, ki igra na karte. Če on zgubi, ni nikoli sam kriv, pač pa je vsega kriv vedno le nasprotnik, ker ni pošten ter pridobi edino vse s sleparijo.

Naša občina je bila do sedaj vedno v naprednih rokah in upamo, da bo tudi sedaj, čeprav so jo na novo razdelili. Člankar nekaj namiguje na slabšo občinsko upravo in kaže cesto proti Iški vasi. Res ni preveč lepa. Kako pa naj tudi bo! Vse leto skoraj sam dež, promet pa skoraj večji kot po vsaki banovinski cesti. Voz za vozom, pa še polno težkih vojaških avtomobilov.

Verjamemo, da bi bilo tudi sedanji občinski upravi bolj po volji, da bi bila cesta asfaltirana, samo vprašanje je, če bi bilo po volji tudi našim davkoplačevalcem. Kar pogledjte našega kmeta, kako je raztrgan in zašit! Tudi njemu bi bolj pristojala nova obleka, toda koliko časa bi bila še njegova hiša, se ne ve. Danes ima občina nizke doklade, je brez vseh dolgov, tudi drugod vlada vzoren red. Ali naj se podirajo dobre hiše, ali naj se ustrezne vsakemu čvekaču? Ne, taka današnja občinska uprava ni in upamo, da tudi v bodoče ne bo!

Šivalni stroji „Köhler“

so veselje vsake hiše

Na ugodna odplačila jih daje

Nova trgovina

LJUBLJANA, Tyrševa c. 36

Roparski napad

Iz Velike Kostrevnice v okolici Šmartna pri Litiji nam pišejo:

Strašno noč je nedavno preživela družina g. Ivana Piška v naši vasi. Dne 3. t. m. sta šla mož in žena kropit umrlo gospo Zagorišek. Nekako ob pol polnoči, komaj pol ure po vrnitvi domov, jim začno na okna razbijati neki razbojnik. Bili so s koli po oknih in vratih ter streljali v hišo. Do smrti prestrašena družina, mož, žena in dve hčerki, zbeži in se skriva v podstrešju, razbojnik pa ne odnehajo, dokler niso razbita vsa okna in vrata.

Ko si na tak način napravijo prosto pot, premečejo in pretaknejo po hiši vse križem, poberejo možko in žensko boljšo obleko in denar, zraven pa še denar Gasilnega društva, ki ga je bilo nekaj nad 2000 din. Gospod Pišek je namreč blagajnik tega društva.

Po opravljenem zločinu so vlomilci izginili v temno noč. Kljub temu so litijski orožniki, ki so bili dva dni neumorno na delu, enega že prijeli pri Ravnikarju v Borovaku. To so stari znanci varnostnih oblasti, Jakopini in Valenčiči. Ljudje

so tako razburjeni, preplašeni in razjarjeni, da soglasno voščijo razbojniški sodrgi samo eno kazen, namreč vislice. Dokler namreč ta zalega ne bo iztrebljena, ni pri nas varno niti imetje niti življenje.

Sv. Boltenk pri Središču

Ustanovni občni zbor tukajšnje podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva se bo vršil v nedeljo dne 19. decembra ob pol 8. uri (po rani maši) v šoli. Dnevni red: 1. otvoritev, 2. poročilo delegata SVD iz Ljubljane, 3. čitanje pravil in sprejetje istih, 4. volitev odbora, 5. volitev delegatov na občni zbor, 6. predlogi in slučajnosti. — Po občnem zboru istotam sadjarsko predavanje. Sadjarji in gospodinje, pristopite kot člani! Za letno članarino 25 din boste prejeli mesečnik »Sadjar in vrtnar«, v katerem najdete vedno polno zanimivih člankov in poučnih nasvetov. Tudi predavanja se udeležite polnoštevilno! — Pripravljalni odbor.

Mlatič

Kdo nosi odgovornost za bedo v naših bolnicah?

Priznan teoretik in socialni apostol dr. Joža Bohinjec, rojak lepe Gorenjske, je napisal pod gornjim naslovom v »Jutru« članek s sledečo uvodno vsebino:

»Beda naših bolnišnic je strašna. Gorje človeku, ki mora v teh zavodih iskati zdravje in tolažbo. Bolnišnice odklanjajo sprejem bolnikov, bolnike predčasno odpuščajo, v bolnišnici ni kredita za zdravila, na vseh koncih in krajih primanjkujejo najnujnejše potrebščine. Tesnost prostorov je obupna, bolniki leže po sobah tako kot mrtvi in ranjeni po bojnih poljih, po vseh kotih in krajih. Prehrana bolnikov je do skrajnosti ekonomizirana, tako da celo skromen bolnik iz hribov začudeno odpira oči.«

Pomislite, kmetje, kako začudeno mora odpirati oči v naših bolnicah šele fina gospoda, ki ima — med nami povedano (če izvzamemo vojno dobo, katera je, hvala bogu, za nami) — tako nežne pa tudi, kar je res, je res, občutljive želodce.

Jaz bi tu iz vsega srca rad nekaj po svoje povedal, pa se bojim, da bi mi kdo ne prefrgal po nedolžnem, dasi trdo, pa vendar tenko nit življenja!

Za neumnost so zdavila

Ali veste zadnjo novico? Nekdo je v Mariboru spoznal resnico, da se zoper neumnost celo bogovi borijo zaman. In še to je spoznal, da je tudi sam obdarovan s to lastnostjo, ki je vrhu tega pri njem združena z neverjetno mero hudobnosti.

Samo toliko se mu še svita, da malo slutiti, kaj ga čaka. V bolni glavi mu vstaja zavest, da bo treba pobrati šila in kopita. Zdaj se uči peti tisto: »Oj, zdaj gremo, nazaj nas več ne bo.«

Sveda mu ne gre nič kaj gladko. Kar krč ga lomi in tako mu je hudo, da si ne more kaj, da »ne bi pomiloval ubogega, satana reakcije« — kakor sam vzdihuje. Revez se samo še tolaži s tem, da je »kot kakšen krotilec zverie« in vneto premišljuje, kako bi se izvil iz obupnega precepa in kam bi jo mahnil potem.

Kot pošten mlatič naj povem temu zmednemu siromaku, da zanj ni nobene pomoči in da ga zato pod nobenim pogojem ne bo sprejel noben slovenski kmetijski gospodar več pod streho, pa naj si nadene še tako gospodarsko ime. Ljudje imajo danes namreč dosti bolj važnega dela in skrbi in se nikomur več ne zdi vredno, da bi se bodel s papirnatno neumnostjo, nad katero so celo bogovi obupali.

Z menoj vred so vsi slovenski kmetje in kmetijski gospodarji takemu papirju na znanem prostoru odkazali sicer malo častno, a zaslužno in po zaslugah odmerjeno bivališče.

Pleša in politična stercilnost

Neki naiven ljubljanski političen spekulant, ki hoče za vsako ceno postati med nami Kranjci vsaj to, kar je postal med Angleži Lloyd George, se je z menoj pred nekim ljubljanskim skednjem, kjer sem mlatil za arestante fržou, skoraj na trdo slovensko pest skregal radi tega, ker sem ugovarjal v trditvi, da plešasta glava (katero je mislil, ne vem) še ne pomeni v političnem pa tudi v zakonskem življenju popolne stercilnosti. Jaz, dasi nisem v tem pogledu noben veščak, pa tudi ne nobeno budalo, sem trdil, da znači plešasta glava zlasti pri moškem (o ženskah nismo govorili) bolj ali manj politično stercilnost. Užaljena spekulantska veličina me baje sedaj toži, po katerem paragrafu, še ne vem. Kako bo sodišče, če pride sploh do razprave, ta voz razvozljal, bom o priliki še poročal — pa na tisto kosilo pri nekem fiškalu, za katero je plačal ubogi oskubljen kmet 13 jurjev, tudi še nisem pozabil. Vse pride na vrsto — vedite pa, dragi kmetje in kmetice, da ne morem pri obilici trdega dela vsemu kaj!

Kakor poročajo časopisi, se je porabilo te dni v Rimu za dekoracijo ulic in razne parade nad 9000 m platna v naših jugoslovanskih barvah.

Na praznik narodnega zedinjenja je bila v Jugoslaviji objavljena splošna amnestija za prestopke proti tiskovnemu zakonu. Interesantno bi bilo zvedeti, kateri časopisi na naših tleh so bili po amnestiji največ, oziroma najmanj prizadeti.

V najem se da

hiša z gospodarskimi poslopji in ostalim posestvom 3 ha 66 a.

Naslov: »Ugodno« Buče 13 pri Kozjem

Domači dogodki

Položnice

V današnji številko Kmetijske lista smo priložili vsem cenj. naročnikom položnice s prošnjo, da bi se jih poslužili še pred novim letom. Ob tej priliki prosimo vse one, ki imajo na naročnini še kake zaostanke, da te nakažejo skupaj z naročnino za leto 1938.

× V Velikih Kmpoljah pri Muljavi je umrl, zadet od kapi, bivši župan, ugledni posestnik in lesni trgovec, g. Alojzij Erjavec. Pokojni je bil daleč naokrog znan kot dobričina, poštenjak in veseljak. Bil je vedno odličen in iskren pristaš našega kmetijskega gibanja, zato bomo bridko občutili vrzel, ki je nastala z njegovim odhodom. Ohranimo mu blag spomin, žalujočim svojcem pa izrekamo svoje toplo sožalje.

× Na živinski sejem v Celju je bilo prignanih 19 volov, 73 krav, 6 telic in 32 prašičev. Prodanih je pa bilo 6 volov, 35 krav, 5 telic in 8 prašičev. En vol I. vrste je bil prodan za 4000 din. — Cena živine je bila sledeča: voli od 5 do 6 din za kg, krave od 3 do 4 din za kg, telice od 450 do 5 din za kg, prašiči po kakovosti od 100 din do 900 din za komad.

× Ljubljanski velesejem bo imel v I. 1938. dve priveditvi, ki jima bo pokrovitelj Nj. Vel. kralj Peter II. Spomladanski velesejem bo od 4. do 13. junija. Razstavljenе bodo vse važne panoge industrije in obrta, priključena pa mu bo posebna razstava cest. Jesenski velesejem pa bo od 1. do 12. septembra. Obsegal bo več posebnih razstav iz področja gospodarstva in kulture.

× V Viršanju se je pri prevroči peči vžgala obleka mali Jevšnikovi hčerkici Anici, ki so jo smrtno nevarno opečeno prepeljali v celjsko bolnišnico.

× V Dol. Logatecu je ondan vlak do smrti povozil gluho in na eno oko slepo Frančiško Mihevc, ki zaradi te svoje nakaze ni slišala premikajočega se vlaka in je prav ta hip šla na postaji čez progo. Bila je seveda takoj mrtva.

× V Split je pred kratkim prispela češko-slovaška monopolska komisija, ki je obiskala monopolska skladišča našega tobaka v Splitu, Drnišu in Dubrovniku ter izbrala večjo množino najboljšega cigaretnega tobaka za izvoz na Češko-slovaško.

× Bratomor. Brata Milorad in Dragiša Javokljevič iz Trnave sta bila sprta. Mlajši Dragiša je namreč dolgo služil pri kmetih in si je prihranil nekaj denarja. Vse prihranke v znesku 15.000 dinarjev, je izročil bratu, da kupi v Topoli posestvo, na katerem naj bi bila brata solastnika. Milorad je dal vse prepisati na svoje ime in je dolg sploh utajil. Zavoljo tega ga je Dragiša tožil. Ko sta se vračala z razprave na sodišču, ki je bila zavoljo zaslišanja novih prič preložena, sta se brata sprla in je Milorad Dragišo ustrelil v prsi. Ranjeni je kmalu po prevozu v kragujevsko banovinsko bolnico umrl, Milorada pa so odpeljali orožniki.

× Pri Hotizi v Prekmurju so našli v močvirju truplo 26letnega čevljarskega pomočnika Štefana Jaklina, ki je bržkone v vinjenem stanju zagazil v močvirje in se zadušil. Na truplu namreč ni bilo najti nobenega sledu o kakem nasilju.

× Pet žrtv roparjev. V Brezniku pri Bosanski Gradiški so nedavno zakrinkani roparji vdrli v hišo bogatega kmeta Mihajla Lukiča in poklali njega samega in vso njegovo družino. Skupno je bilo ubitih pet ljudi. Živa, čeprav smrtno nevarno poškodovana, je ostala samo dekla. Roparji so odnesli denar, dragocenosti in sploh vse, kar se je dalo odnesti. Doslej ni za njimi še nobenega sledu, med prebivalstvom pa seveda vladta veliko razburjenje.

× Žganje je stalo življenje fanta Josipa Lesjaka iz Velikega Gabra. Kolovratil je po raznih kmetijah, kjer so kuhali žganje, nazadnje pa je prišel z dvema drugima fantoma v pijanosti navzkriž in je v pretepu dobil tako hude poškodbe, da jim je kljub pomoči podlegel.

× V ravnateljstvo pisarno Državnega osrednjega zavoda za žensko domačo obrt na Novem trgu v Ljubljani je nekdo vlomil skozi sobo knjigovodstva. Prekopal je steno, da si je tako priboril vhod v pisarno. Čudno je, da se vlomilec (ali vlomilci) hranilnih knjižic v blagajni ni dotaknil, pač pa je po pisarni vse razbrskal in razmetal ter odnesel nekaj aktov s seboj. Doslej se vlomilci navadno niso brigali za uradne spise, ampak za denar; zato je ta vlom zlasti s te strani posebno zanimiv in svojevrsten ter je le želeto, da bi ga mogle varnostne oblasti kmalu razjasniti.

× Veliki viharji in snežni zameti so nastali zadnji čas na jugu države. Okrog Ohrida je zapadel tako visok sneg, da je prekinjena zveza med Ohridom in Bitoljem. Tudi železniški promet od Skoplja proti Bitolju je ustavljen. V planinah je ostalo kakih 6000 ovac, ki so v nevarnosti, da poginejo od mraza in lakote.

»Naš čaj«

mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z o. z.
v Ljubljani

× Uradni tečaji za december. Finančni minister je za december določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleon 298'50 din, 1 zlata turška lira 339'70, 1 angleški funt 238, 1 ameriški dolar 43, 1 kanadski dolar 42'90, 1 nemška marka 14, 1 poljski zlot 8'20, 1 avstrijski šiling 8'72, 1 belga 7'40, 1 madž. pengő 8'60, 1 brazilski milreis 2'65, 1 egiptski funt 240, 1 urugvajski pezos 23'50, 1 argentinski pezos 12'90, 1 čilski pezos 1'45, 1 turška papirnata lira 34'80, 100 albanskih frankov 1415, 100 franc. frankov 163, 100 švicarskih frankov 1000, 100 ital. lir 227, 100 holandskih goldinarjev 2390, 100 bolg. levov 45, 100 romunskih lejev 32, 100 danskih kron 954, 100 švedskih kron 1110, 100 norv. kron 1080, 100 španskih peset 240, 100 grških drahem 39'50, 100 češkoslov. kron 151'50, 100 finskih mark 95, 100 letonskih latov 815.

× Nov denar bodo po izjavi finančnega ministra začeli pri nas kovati z začetku leta 1938.

× Naš potočni rak. V založbi Zveze ribarskih društev dravske banovine je pravkar izšla nad vse poučna 87 strani obsežna knjiga o potočnem raku. Že naslov pove, da velja vsebina knjižice skoro izključno le razmeram naše ožje domačije. Dobro nam je znano, kako tiho se je pred več leti priplazila v naše kraje, prav za prav v naše vodovje, bolezen, ki je temeljito pometla z našimi orjaškimi raki jelševci. Poskušali so in poskušali, kje in odkod je zlo in kako bi se dalo udušiti. Kjer ni narava sama zaprla dohoda kugi, je poginilo vse in čakati smo morali, morda bomo morali še, toda že se svitajo boljši časi v naših krajih glede rakov. Knjižica obdela raka, njegovo življenje, njegove navade, bolezni in vse, kar je z rakom v zvezi na tako preprost in vendar temeljit način, da se čudimo, kako se da obširna snov v tesni obliki tako dovršeno povedati. Ravno sedaj, ko bo treba gledati, kako prej ko mogoče zaplodimo zlahtnega raka zopet v naše potoke, postane odveč vsako povpraševanje pri naših očetih o raku, ki so bili priča rakovih zlatih časov. Dozdaj je bila snov o raku jelševcu nesrečno poraztresena tu nekaj in tam nekaj. Vse je sedaj lično in prirodno združeno v enotni odlični obliki. Kar beseda dovolj ne pove, spolnjujejo še številne prav dobre slike. Knjigo o našem jelševcu mora imeti vsaka hiša, ki še živi v njej spomin srečnih polpreteklih račjih časov. Prav gotovo pa pričakujemo, da si nabavi knjigo vsaj vsaka šolska knjižnica. Knjigo ima naprodaj vsaka knjigarna za ceno 20 dinarjev, naroča se pa lahko tudi naravnost pri Zvezi ribarskih društev v Ljubljani, hotel Metropol, za din 23'50 (vštevši poštino). Zvezi, še bolj pa pisatelju g. Al. Šulgaju čestitamo na lepem uspehu, ki ga ima in zasluži ta prelepa knjižica. Knjižica je velikega gospodarskega pomena ne samo za ribiče, ampak prav posebno za one zemljiške posestnike, ki jim je do lepega zaslužka, če hočejo prodajati rake, ki jih prav lahko nasadijo v neštetih jarkih, ki so v stalni zvezi s tekočo vodo. Ravno tako bo knjiga dobro služila gostilničarju in restavraterju zbog kuhinjskih receptov, ki jih tudi najde v knjigi. Knjigo o potočnem raku prav toplo priporočamo.

× Iz Rusije se je vrnil po 22 letih Gregorij Vukovjev iz Obrovca pri Somboru. Bil je l. 1915. ujet, pozneje se je nastanil v Voznensku, kjer se je oženil in se vrnil sedaj z ženo in 3 otroki, od katerih je najstarejša hčerka že dovršila gimnazijo in hoče postati zdravnica.

× Na Vidmu pri Krškem je iz garaže gostilne Kunej nekdo odnesel trgovskemu zastopniku Josipu Hribarju nov, rjav usnat kovčeg, svetlosiv plašč, dve aktovki in več vzorcev blaga. Hribar je oškodovan za približno 2000 din. — Dalje je bilo vlomljeno v stanovanje poštnega služitelja Josipa Motoreta v Vidmu, kateremu je tat odnesel več parov čevljev, nekaj parov hlač in precej perila.

× Ukradene dragocenosti. Pred kratkim je bila ljubljanska policija obveščena, da je bilo v noči na 28. novembra vlomljeno v cerkev v Bartolovcu v Hrvatskem Zagorju. Tat je odnesel zlato monštranco ter križ, v skupni vrednosti nad 30.000 din. Sled za tatom vodi v Slovenijo in so bile o drznem cerkvenem ropu obveščene že vse orožniške postaje.

× Ljubezen — bolezen. Pred kratkim zvečer je v novosadskem hotelu »Lokomotiva« delavec Gjuro Stevčič iz Petrovgrada ubil svojo ljubico Elizabeto Haro, potem si je pa hotel končati življenje. Elizabeta je bila sobarica v hotelu in s Stevčičem je imela že dve leti ljubavno razmerje. Nedavno ga je pa zapustila. Stevčič je zahteval, naj se vrne k njemu. Ker pa ni hotela, jo je zabodel z nožem, da je med prevozom v bolnico izdihnila. Zabodel je tudi sebe tako, da je malo upanja, da bi ostal živ.

BLASNIKOVA pratika za leto 1938

je izšla in se razpošilja za ceno din 5— za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10—12. Dobi se tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljen in najbolj razširjen slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

× Žrtev prometa. V Čakovcu se je te dni Ivan Gerčan peljal s svojim prijateljem na kolesu. Pogovarjala sta se in tako nista opazila, da vozi za njima avto. Šofer je vozil pravilno po desni strani, Gerčan in njegov tovariš pa po napačni strani. Na ovinku je padel Gerčan pod avto in se tako močno pobil, da je kmalu umrl.

× V Ževnici, obmejni vasi blizu Čakovca, je premožni kmet Peter Palež do lani živel v srečnem zakonu s svojo ženo. Lani se je pa seznanil z neko razuzdanko, in med njima se je razvilo ljubavno razmerje. Končno jo je pripeljal celo domov in zakonska žena je morala prevzeti vlogo dekle. V hiši so vladale nevdržne razmere. Petrov sin je nekaj časa prenašal očetovo sramoto, slednjič se je pa odločil napraviti temu konec. V ponedeljek se je odpeljal oče v sosedno vas in ko se je vračal, ga je sin ustrelil. Potem se je pa sam javil orožnikom.

× Zakonska tragedija. V Senjaku je hotel upokojenec Mihajlo Jovanović ondan ubiti svojo ženo, potem si je pa končal življenje. Z ženo je živel 18 let, naenkrat se je je pa naveličal in si izbral mlado, ženo in tri otroke je pa zapodil z doma. Žena mu je pisala, naj pošlje vsaj prispevek za otroke. Jovanović je hotel, da bi ostali otroci pri njem, pa niso hoteli. Nekega jutra sta se mož in žena zopet sprla in žena je zbežala k svojim staršem. Mož je odšel za njo, kjer jo je napadel z nožem. Na pomoč ji je priskočil oče, nato pa je mož zbežal in se zabodel v sree.

MNOGI SO ŽE PRIZNALI,

najjačji tednik v Sloveniji. Če ga bomo pridno razširjali in se še bolj poglobili v njegov nauk, potem lahko pričakujemo, da se bliža čas, o katerem že stoletja sanjamo, to je, da bo kmet res na svoji zemlji svoj gospod.

POZORI!

Ta inserat dobro prečitajte!

Blago za zimske moške suknje, površnike, ženske plašče, moške in ženske obleke, barhente, flanele, pletene jopice, triko majo in hlače, zimske rjuhe in deke, kovtro, damske in moške dežnike vseh vrst l. t. d. dobite najceneje edino pri splošno znani domači tvrdki

F. I. Goričar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 29 in 30

Na zalogi tudi velika izbira izgotovljenih damskih in otroških plaščev in hubertusov. — Pri nakupu nad din 100— dajemo robček, nad din 200— nogavice zastoni, in sicer le, ako se sklicujete na današnji inserat v Kmet. kem listu.

× **Podražitev mleka v vsej državi.** V novembru se je podražilo mleko po vseh krajih naše države. Najbolj se je podražilo na Hrvaškem, zlasti v Zagrebu. Podražili so se tudi mlečni izdelki. Podražitev mleka v tem času ni redek pojav. To se dogaja pogosto, ker je teže krmiti krave pozimi, kakor poleti. Navadno se tudi krma pozimi podraži. Letos so pa poleg tega jeli kmetje opuščati krave mlekarice, češ da ni vredno ređiti jih.

× **Dva nevarna pajdaša se klatita** po raznih krajih Slovenije. To sta 36letni Maks Lončarič in njegov tovariš Joso Oreščanin, po domače »Sukalje«, ki sta skrajno nevarna vlomilca. Sredi novembra sta vlomila v prostore okrajnega sodišča v Glini, odkoder sta odnesla 6398 din, nato pa pobegnili v naše kraje, kjer ju zasledujejo orožniki. Zasledovanca sta zelo nasilna in nevarna, ker sta oborožena.

× **V pijanosti ubil brata.** Delavec Mijo Jurič v Subotici je ubil v sredo svojega brata Pera. V kleti sta pretakala vino in ko sta se ga med tem delom pošteno napila, sta se sprla. Med preprirom je Mijo svojega brata ubil. Na policiji je zatrjeval, da je bil tako pijan, da se sploh ne spominja, kaj je storil.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 9 konjev, 9 bikov, 60 volov, 292 krav in 17 telet, skupaj 387 komadov. Cene so bile za 1 kg žive teže: debeli voli 5 do 5'50 din, poldebili voli 4 do 4'75 din, plemenski voli 3'50 do 4'25 din, biki za klanje 3'50 do 4'25 din, klavne krave, debele 4 do 5 din, plemenske krave 3'40 do 4'25 din, krave za klobasarje 2'15 do 3'50 din, molzne krave 3'10 do 3'65 din, breje krave 3'10 do 3'65 din, mlada živina 4'50 do 5 din, teleta 5 do 6'75 din. Prodanih je bilo 190 komadov v Italijo.

Sejmi

12. decembra: pri Sv. Barbari v Haložah.
13. decembra: v Kostanjevici, Litiji, Gor. Logatecu, Središču, Mengšu, Radovljici, Žalecu, Jurkloštru, pri Sv. Petru pod Svetimi gorami, v Trbegovcih.
14. decembra: v Kamniku, Dolnji Lendavi, Ljutomeru, Ormožu, Mariboru.
15. decembra: v Ptuj, Ljubljani, Zirovnici, Slovenski Bistrici, Brežicah, Trbovljah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru.

16. decembra: v Škocijanu, Črnomlju, na Vrhniki, v Šmihelu-Stopičah, Veliki Loki, Turnišču, Vidmu ob Šavi.

17. decembra: v Mariboru, Ptuj.

18. decembra: v Domžalah, Kamniku, Škofji Loki, Ljubljani, Trziču, Brežicah, Dolnji Lendavi, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru, Prevaljah, Sevnici, Trbovljah.

Važnejša radio predavanja

od 12. do 19. decembra 1937.

Nedelja, 12. decembra. 17.00: Kemija — kmetova svetovalka in prijateljica.

Ponedeljek, 13. decembra. 18.00: Kužne bolezni — 18.40: O Emilu Adamiču.

Torek, 14. decembra. 11.00: Od dogodka do časopisa — 18.40: Problem demokracije.

Sreda, 15. decembra. 18.40: Davčne olajšave.
Četrtek, 16. decembra. 20.00: »Fantje na vasic«.

Petek, 17. decembra. 11.00: Oljka, olive in izdelovanje olja — 18.00: Božič po naših hišah.

Sobota, 18. decembra. 18.40: Javne zgradbe v dravski banovini — 20.00: O zunanji politiki.

Kmetski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavni: Kmetskodom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
DO 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in pocenil

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Umetna gnojila

povečavajo dohodke in prinašajo kmetu velike koristi. Zahtevajte prospekte in ponudbe od proizvajalcev:

„Zorka“ d. d. Beograd
(tvornice v Subotici in Sapcu)

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.
Tvornica za dušik, d. d. Ruše
La Dalmatienne, Split

Kalium-meta-bisulfit

znamke „**VINOBRAN**“ je nenadkriljivo sredstvo za zdravljenje vina, mošta in drugih vinskih napak. Zažveplavanje in pretakanje vina ni več potrebno.

Zahtevajte brezplačni vzorec in prospekte.

„**Zorka**“ d. d. Beograd

Kralja Aleksandra ulica 70
(tvornice v Subotici in Sapcu)